

Societat

BEQUES CARLES CAPDEVILA

01. La directora de l'Escola La Maquinista recollint ahir la beca Carles Capdevila amb el president del Parlament, Roger Torrent, la directora general adjunta de la Fundació La Caixa, Elisa Duran, la directora de l'ARA, Esther Vera, i Antoni Bassas.
02. Ada Colau amb els finalistes. 03. Els pares de Carles Capdevila amb la directora de l'escola guanyadora i el director adjunt de l'ARA, Ignasi Aragay. PERE VIRGILI

Un reconeixement a l'educació de barri i a la passió de Capdevila

L'Escola La Maquinista guanya la primera beca que porta el nom del director fundador de l'ARA

LAIA VICENS
BARCELONA

"No se m'acut una missió més lloable, difícil i plena de gent preparadíssima que la d'encarrilar la canalla". Aquesta frase de Carles Capdevila, director fundador de l'ARA, en un article al diari, resumeix la passió que sentia per l'educació. Ho considerava una "arma de construcció massiva" i tenia especial predilecció per la feina dels mestres i professors, a qui considerava artífexs principals de la missió d'educar i, per tant, de garantir el progrés col·lectiu i la igualtat d'oportunitats. Per reivindicar aquesta visió de l'educació, l'ARA i la Fundació Bancària "La Caixa" van crear les beques Carles Capdevila, que ahir van premiar amb 20.000 euros l'Escola La Maquinista, de Barcelona.

Aquest va ser el projecte guanyador, d'entre un total de 110 que s'hi van presentar. El jurat va reconèixer així la iniciativa +Educació, que va néixer en aquesta escola de Sant Andreu, i que s'ha anat estenent pel barri fent xarxa amb altres escoles, instituts i entitats. Es tracta d'una mena de passaport que uneix la vida escolar amb la cultura d'entitats veïnals. Els altres dos finalistes de la primera edició de les beques van ser l'Institut La Plana de Vic i l'Institut Domènec Perramon d'Arenys de Munt.

Educar "des del bon humor"

La directora de La Maquinista, Anna Comas, va explicar que el seu projecte és "un somni compartit" que ha comptat amb "l'energia i la il·lusió" de moltes persones de diferents centres. Comas va reivindicar el llegat de Capdevila i, sobretot, la manera de

veure l'educació des de "l'honestat i el bon humor".

De fet, la figura de Carles Capdevila va ser molt present en l'entrega de premis, celebrat ahir al vespre al CosmoCaixa. El president del Parlament, Roger Torrent, i l'alcalde de Barcelona, Ada Colau, també van posar en relleu la vinculació del director fundador de l'ARA amb la comunitat educativa, i van agrair que el diari hagi creat unes beques per "recollir l'esperit del Carles i multiplicar-lo". "Era una persona brillant, sensible i amb sentit de l'humor, però el que enamorava era la seva actitud vital", va dir Colau, fent una crida a convertir aquesta personalitat vital en una eina per combatre una de les "patologies" de la societat actual, va dir, com és "no reconèixer la quantitat de gent extraordinària" que hi ha.

L'alcalde també va reivindicar la feina dels docents. "L'educació és

Record Colau i Torrent reivindiquen el paper dels mestres i de Capdevila

la base sobre la qual es construeix la democràcia que volem ser, la ciutadania crítica. L'educació ho és tot i necessitem una societat que ho posi en valor", va afirmar. I va llançar dos avisos per a navegants: el primer, a tota la comunitat educativa, perquè "exigeixi més recursos" a les institucions. Segur que en prendran bona nota els guanyadors, l'Escola La Maquinista, que fa molts anys que està en barracons. La segona advertència la va llançar als moviments de renovació pedagògica, a qui va demanar que la innovació educativa arribi "a tots els alumnes de tots els centres" per no generar encara més desigualtats entre els infants.

Torrent va demanar l'aliança entre les institucions i la ciutadania. "Res que valgui la pena a Catalunya s'ha fet si institucions i ciutadania no caminen junts", va dir. A l'acte també hi havia l'exconsellera d'Ensenya-

SENSE PLAÇA DE P3 I REASSIGNATS

Trenta famílies es reuneixen avui amb el conseller d'Ensenyament després de quedar-se sense plaça de P3 i que els reassignessin a una escola religiosa o fora del barri. Els afectats ho qualifiquen de "doble exclusió".

EL MESÓN DEL CAFÉ SE SALVA, DE MOMENT

Tal com va avançar l'ARA, el Govern ha aturat la subhasta del Mesón del Café, segons publicava ahir el DOGC. Per la seva singularitat, s'estudia si la venda pot afectar un interès cultural o comercial de Barcelona.

ara.cat

La Maquinista, els primers guanyadors

L'Escola La Maquinista de Sant Andreu, a Barcelona, va engegar el 2011 el projecte +Educació Sant Andreu, al qual ja s'han sumat sis centres del districte, i que busca compartir projectes educatius amb escoles i instituts de la zona, però també amb entitats cíviqes del barri. El projecte compta amb quatre subprojectes: un és la Universitat del Temps Lliure, en què els diferents centres organitzen activitats de lleure obertes a tots els alumnes. "Cada vegada que vas a un lloc et posen un segell, i si el tens ple és que has anat a totes les activitats i pots anar a una assemblea i et pots graduar", explica l'Ariadna, de vuit anys. Un altre dels projectes és Escola i Família, que són les activitats entre centres que es fan en horari lectiu i per cicles. També hi ha dos projectes nous: un sistema per compartir activitats extraescolars "que faci més lògiques i ecològiques" aquestes iniciatives i un pla d'educació a temps complet per organitzar "una taula de debat en què les escoles aboquin les seves inquietuds i es puguin anar treballant conjuntament".

ment Meritxell Ruiz. I després d'uns mesos en què l'escola catalana i particularment els docents han estat a l'ull de l'huracà per les acusacions d'adoctrinament, Torrent va fer una defensa aferrissada del model d'escola catalana. "Els mestres són l'instrument de revolució social més potent que tenim i l'escola és el patrimoni més important", va dir.

"Un bon mestre et canvia la vida"

Més enllà d'anunciar el guanyador de la beca, l'acte va ser, fonamentalment, una reivindicació de la tasca docent de mestres i professors a les escoles i instituts del país. Ho va expressar la directora general adjunta de la Fundació Bancària La Caixa, Elisa Duran, que va subratllar la necessitat d'educar basant-se en "la curiositat i l'humor", com sempre reivindicava Capdevila. "Hem de passar de transmetre coneixements a posar l'alumne al centre per desenvolupar aquests coneixements", va demanar. La directora de l'ARA, Esther Vera, va agrair la tasca dels docents: "Un bon mestre et canvia la vida". I va afegir que ajuden "a entendre que mai ho sabrem tot" i a "respondre bé a les preguntes que ens fan els fills".

La temàtica dels premis s'anirà intercalant cada dos anys, de manera que aquest any es premia un projecte educatiu i l'any que ve, un de cura de les persones. Ho va resumir bé Roger Torrent: "El Carles hauria somiat poder viure aquests projectes".

Les frases

Roger Torrent

PRESIDENT DEL PARLAMENT

"El Carles Capdevila exercia la seva vocació de ciutadà compromès i el seu realista dret a somiar. No hi ha millor manera de tocar de peus a terra que somiar una societat millor"

Ada Colau

ALCALDESSA DE BARCELONA

"L'educació és la base on es construeix la democràcia i la ciutadania crítica que volem. L'educació ho és tot i necessitem una societat que ho posi en valor"

Esther Vera

DIRECTORA DE L'ARA

"Un bon mestre et canvia la vida. Els bons mestres ajuden a entendre que mai ho arribarem a saber tot i també a respondre bé les preguntes que ens fan els fills"

Elisa Duran

DIR. GRAL. ADJUNTA FUNDACIÓ "LA CAIXA"

"Hem d'educar basant-nos en la curiositat i l'humor, i passar de transmetre coneixements a posar l'alumne al centre per desenvolupar les seves competències"

Transformar una cartolina en un avió i fer-lo volar

David Bueno convida a aprendre a través de la sorpresa

Crònica

ANNA BALLBONA
BARCELONA

L'educació entesa com un avió al qual donem forma perquè s'enlairi. Aquesta és la imatge que va dibuixar l'especialista en neuroeducació David Bueno en la seva trepidant intervenció en l'entrega de la beca Carles Capdevila. A través d'un experiment d'allò més il·lustratiu (i divertit), va demostrar com la sorpresa és capaç d'estimular el cervell i l'aprenentatge i, de passada, va fer somriure el públic. L'humor va planar sobre el Cosmocaixa, com a bon homenatge a qui va ser el director fundador del diari ARA.

El neurocientífic va fer sortir cinc voluntaris del públic –format, en part, per la comunitat educativa de les tres escoles finalistes–. Primer els va fer preguntes recargolades sobre el cervell per caricaturitzar, així, els exàmens avorridíssims de respostes pautades que només porten a la memorització fútil. Tot seguit va capgirar el joc: va treure unes cartolines i va convidar els improvisats conillots d'Índies a construir un avió com el que apareixia a les imatges de la pantalla. Tots cinc –quatre noies i un noi– havien rebut cartolines de mides diferents i van assajar de fer avions amb sort diversa. La voluntària més jove va retallar la cartolina per adaptar-la a la forma rectangular proposada per modelar aquell avió. Justament aquí és on volia anar a parar Bueno. Va ser com fer màgia, i va acabar traient-ne

Estímul
El científic va mostrar que la sorpresa motiva el cervell i l'aprenentatge

Objectiu
Per a Bueno la funció de l'educació és ajudar la gent "a créixer amb dignitat"

unes conclusions d'un cert to poètic: "La cartolina és com la biologia que tots portem dins; com dobleguem la cartolina, com la retallem i l'adaptem, la forma que li donem és l'educació", va afirmar. I encara més: si tothom se cenyís a l'esquema-cartolina donat, sense adaptar-lo, els avions difícilment volarien, va reflexionar.

Cap al cercle virtuós

Amb l'efectivitat de la prova –i de les seves paraules–, Bueno va aconseguir enlairar i traslladar cap al públic la importància de l'emoció en l'aprenentatge. I també va evidenciar com, si en lloc d'associar-lo amb la por, l'aprenentatge va de bracet de l'alegria i la sorpresa, s'activen l'atenció, la motivació i, en últim terme, el plaer. I es genera una espècie de cercle virtuós, que és el que crea "persones transformadores".

És el que tothom va poder comprovar amb aquesta lliçó al Cosmocaixa. O també quan es van passar els vídeos amb l'explicació dels projectes pedagògics finalistes, acollits amb aplaudiments entusiastes per part dels implicats. Més que el nombre de neurones –si no s'és un cuc intestinal "no ve de 5.000", va bromejar Bueno–, el que és important "és fer connexions". I la impressió és que al Cosmocaixa se'n van fer moltes. Més enllà d'un cert component genètic primigeni "tota la resta és educació", que és "ajudar les persones a créixer amb dignitat i exportar-la a la societat", va assegurar. A la sortida, una de les participants en l'experiment improvisat confirmava, amb un punt enriolat, que el joc havia resultat: "No tothom pot dir que ha fet un avió de paper davant del president del Parlament!"

El doctor en biologia i professor de genètica de la UB David Bueno. PERE VIRGLI